

Lausunto/ehdotus Jokelan lampien nimeämisestä

Jokelan lammet ovat pääosin muistoja Jokelan ensimmäisestä teollisuudenalasta, tiiliteollisuudesta, joka alkoi paikkakunnalla jo 1870-luvulla ja jatkui 1980-luvulle saakka. Suurin osa lammista on pohjavedellä täyttyneitä savenottokuoppia ja sekä visuaalisesti että historiallisesti oleellinen osa Jokelan maisemaa.

Lammilla ei ole virallisia karttaan merkittyjä nimiä, mutta monilla lammilla on kansansuussa kulkeneet nimet tai useampiakin nimiä, jotka yleensä perustuvat lammen sijaintipaikkaan eli lampi määritellään viereisen nimetyn paikan tai henkilön mukaan. Nimeämistapa on saattanut vuosien varrella myös muuttua tai on riippuvainen nimenkäyttäjän tavasta hahmottaa paikkaa.

Lampien nimistä yksiselitteisin ja edelleen melko tunnettu nimi on **Nukarintien, Opintien ja Puistotien välissä**, nykyisen Chmelewskin puiston keskellä oleva maisemallisesti merkittävä **Pesulanlampi**. Nimi muistuttaa Fennia-pesulasta, joka toimi Jokelan tiilitehdas ja maatala oy:n entisessä navetassa lammen rannalla vuosina 1932- 1942. Pesula otti veden tästä entisestä savenottolammesta, mikä oli joskus hiukan ongelmallistakin, koska vesi oli savista.

Jokelan koulukeskuksen ja paloaseman välimaastossa olevalla lammella on useampi kutsumanimi. Vanhaan rinnakkaisnimeen Kuolemankuoppa liittyy tarinoita kuolemantapauksissa, joita alueella on muun muassa liian innokkaille uima- ja hyppytemppeujen tekijöille käynyt tai mahdollisesti jo aiemmin, savenkaivuun aikana tapahtuneisiin onnettomuuksiin. Lammesta käytetään myös nimityksiä Koulunlampi, Koulukeskuksenlampi tai Paloasemanlampi, joista **Koulunlampi** lienee yleisimmin käytetty ja suositeltavin.

Opintien-Nukarintien-Pahnakujan-Kaarretien välimaastoon jää kolmen lähes yhdessä olevan lammen kokonaisuus, joista Pahnakujan puoleista kutsutaan yleisesti **Valolammeksi** naapurissa asuvien Valosten mukaan. Muilla lammilla ei ole yhtä yksiselitteisiä nimiä, mutta joskus niistä on puhuttu naapurissa asuvien/olevien mukaan esim. Kukkalaaksonlammeksi tai mahdollisesti myös Rantakarinlammeksi.

Alueella 1930-luvulta toimineen Lauri E. Rantakarin konepajan mukaan lammen voisi nimetä myös Konepajanlammeksi. Lähinnä Opintietä olevaa lampea on tarvittaessa kutsuttu joko Niilesjärvenlammeksi tai Ventoniemenlammeksi. Kuljetusalalla toimiva Ventoniemi on toiminut Jokelassa 1930-luvulta lähtien.

Nimistötoimikunta suosittaa nimiä **Valolampi**, **Rantakarinlampi** ja **Ventoniemenlampi**.

Entisen tulitikkutehtaan – nykyisen vankilan – alueella on lampi, jonka avulla on aikoinaan pidetty tulitikkujen raaka-aineena olevat haapatukit märkinä. Lammen syntyhistoria on siis erilainen, mutta liittyy alueen elinkeinoelämän historiaan. Lammen nimi voisi olla **Tikkutehtaanlampi**.

Kolsan tiilitehtaan eli tulevan Palojoenpuiston alueella lammilla ei niilläkään ole varsinaisia nimiä. Joskus lammista puhutaan yhteisnimellä Kolsanlammet, joskus lähimpänä rautatietä ja Takojaa olevaa lampea kutsutaan nimellä Takojanlampi. Tässä lammessa oli ainakin 1950–60-luvulla uimapaikka hyppytorneineen ja silloin paikkakunnan nuoret kutsuivat sitä Saffariksi (nimitys tulee sanasta savenottokuoppa) ja alueen keskellä olevaa lampea Taka-Saffariksi. Virtalantien vieressä olevan lammen kutsumanimi on Virtalantienlampi tai Virtalanlampi. Nimistötoimikunta suosittaa näille lammille nimiä **Takojanlampi**, **Kolsanlampi** ja **Virtalanlampi**.